

HAZRATI BASHIR QISHLOG‘INING ZIYORAT TURIZIMI

I.B.Safarov

Qarshi Davlat Universitetining o‘qituvchisi

O.H.Omonullayev

Qarshi Davlat Universiteti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada Hazrati Bashir qishlog‘ining ziyorat turizmining tez suratda rivojlanishi va yurtimiz turizmiga qo‘shayotgan beqiyos hissasi, shuningdeh ushbu obyektlarda turizmning yanada rivijlanishini tahlil qilish asosida Hazrati Bashir qishlog‘ida turizm rivojlanishining mavjud muommolarini aniqlash, ularni yechimi bo‘yicha taklif va tafsiyalar keltirib o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: Arxeologik , Arxitektura , monumental , turoperator, respondent.

Аннотация: В данной статье на основе бурного развития паломнического туризма села Хазрат Башир и его несравненного вклада в туризм нашей страны, а также анализа дальнейшего развития туризма в этих объектах выявляются существующие проблемы развития туризма в селе Хазрат Башир, приведены предложения и пояснения по их решению.

Ключевые слова: Археологический, архитектурный, монументальный, туроператор, ответчик.

Abstract: In this article, on the basis of the rapid development of pilgrimage tourism of the village of Hazrat Bashir and its incomparable contribution to the tourism of our country, as well as the analysis of the further development of tourism in these objects, the identification of the existing problems of the development of tourism in the village of Hazrat Bashir, suggestions and explanations for their solution cited.

Key words: Archaeological, architectural, monumental, tour operator, respondent.

Qashqadaryo viloyatida Respublikadagi jami tarixiy obidalarning 17,76% joylashgan. Qashqadaryo viloyatda bugungi kunda 1 ming 468 madaniy meros obyekti ro‘yxatga olingan bo‘lib, ularning 1 ming 189 tasi arxeologiya, 208 tasi arxitektura, 43 ta monumental yodgorliklar, 34 tasi diqqatga sazovor joylar hisoblanadi, shulardan

Kitob tumanida arxeologik yodgorliklar 281 ta, arxitektura yodgorliklari 16 ta, diqqatga sazovor joylar 5 ta.

„O‘zbekiston Respublikasida ichki va ziyorat turizmini yanada rivojlantirish chora tadbirlari“ to‘g‘risidagi 2021-yil 9-fevral sanasidagi Pf-6165 son Farmoning 9-bandiga muvofiq Qashqadaryo viloyatida turizmni rivojlantirish va infratuzilmani yaxshilash maqsadida Qashqadaryo viloyati hokimligi byudjetdan tashqari 200 mlrd so‘m mablag‘ ajratilgan.

Kitob tumanida turizm obyektlari rivoji uchuun ham katta etibor qaratilmoqda. "Bashir" qishlog‘i turizm qishlog‘iga aylantirilmoqda. "Hazrati Bashir" ziyoratgohi aynan shu qishloqda joylashgan. Ziyoratgoh nomi shu joyda yashab o‘tgan avliyo Hazrati Sulton Said Ahmad Bashir (1368-1464) nomi bilan bog‘liq. „Xazrati Bashir Tarixi“ kitobida Amir Temurning piri Said Barakaning ukalari Said Nematulloning karomatlari, duolari tufayli olamga keladi deyiladi. Hazrati Bashirning otalari Xo‘ja Xasan 90 yoshda, onalari Bibi Malohat 80 yoshda bo‘lganlariga qaramay, farzandlari bo‘lgan deb ko‘rsatiladi. Hazrati Bashir saloxiyat egasi bo‘lib, yetishgach u kishining ta‘riflarini eshitib, bir tomoni Misr, bir tomoni Mo‘g‘ulistongacha bo‘lgan musulmon olamining turli burchaklaridan ko‘pgina kishilar kelib, Hazrati Sulton Said Ahmad Bashir otaga shogird tushadilar. Hazrati Bashir Hazrati Muhammad Sallollohu alayhi vasallamning hijratlaridan keyin 768-yildan so‘ng olamdan o‘tadilar va Bashir qishlog‘idagi Niyoztepada dafn etadilar. Ushbu ziyoratgoh mustaqillikdan keyin qurilishlar qilinib, obod maskanga aylantirildi. Bu yerda har yili minglab kishilar kelib Hazrati Bashirning Niyoztepadagi qabrlarini ziyorat qilishadi. Bu ziyoratgohni geografik o‘rni juda qulay joyda joylashgan. Ziyoratgoh baland tog‘ yonbag‘rida joylashgan. Yozning issiq kunlari bu ziyoratgohga minglab ziyoratchilar tashrif buyurishadi. [2]

Ziyoratgohning rivojlanishi uchun zarur bo‘lgan yo‘l magistralini yaxshilash va yo‘lovchilar oqimini oshirish hozirdagi dolzarb masalalardan biri bo‘lib qolmoqda, ushbu muommoni hal qilish chora tadbirlari keng miqiyosida olibborilmoqda, shuningdek Shahrizabz shahri bilan bog‘lovchi yo‘llarni ta‘mirlash borasida chora tadbirlar olib borilmoqda.

Transport magistrali - (lotincha – magistralis - bosh) – ko‘plab yuk va yo‘lovchi oqimlari tashiladigan va texnik jiqtadan jahon talablariga javob beradigan transport yo‘li.

Siz Qashqadaryo viloyatidagi qaysi ziyorat obyektiga borishni xohlaysiz ?-deb nomlangan savolga respondentlarni javoblari

	Ziyoratgoh nomi	20 yosh-gacha	21-30 yosh	31-59 yosh	60 yosh kattalar	Jami	
						foiz	kishi
1	Abu Ubayda Ibn al-Jarroh ziyoratgohi	45	80	40	30	195	39%
2	Langar ota ziyoratgohi	45	60	20	15	140	28%
3	Hazrati Bashir ziyoratgohi	24	20	12	15	71	14.2%
4	Abu Muin-an Nasafiy ziyoratgohi	20	10	10	8	48	9.6%
5	Sulton Mir Haydar ziyoratgohi	20	8	8	10	46	9.2%
Jami:		154	178	90	78	500	100%

Jadval P.R.Qurbonov, I.B.Safarovlar tomonidan tuzilgan

Qayd etilishicha, “Hazrati Bashir” qishlog‘i Qashqadaryo daryosi bo‘yida joylashgan. Hozirda qishloqda 20 dan ziyod oilaviy mehmon uyi faoliyat yuritmoqda. Qishloqda ziyorat turizmi, ekoturizm va agroturizm rivojlangan. Ma’lumot uchun, o‘tgan yili “Hazrati Bashir” ziyoratgohiga 400 000 nafardan ortiq mahalliy va xorijiy sayyoh tashrif buyurgan. Ushbu maskan nafaqat betakror tabiati, balki o‘ziga xos tarixi bilan ham e’tibor jalb qilib keladi. "Hazrati Bashir" qishlog‘i Qashqadaryo daryosi bo‘yida joylashgan. Baland-baland chinorlar qishloqqa ko‘rk berib turadi. Hudud tog‘ bilan ham tutashib ketgan. Shuning uchun bu yerda yoz oylari yurtimizning turli viloyatlari va xorijiy mamlakatlardan sayohatchilar kelishadi. Ular Hazrati Bashir otani ziyorat qilish bilan birga daryo bo‘yida dam olishadi. Qishloqda ziyorat turizmi, ekoturizm va agroturizm rivojlangan. Ta’kidlash joizki, bu yil qishloqqa keluvchi sayyohlar sonini 700 mingga yetkazish rejalashtirilgan, deya xabar berdi Madaniyat va turizm vazirligi. Hozirda qishloqda 20 dan ziyod oilaviy mehmon uyi faoliyat yuritmoqda. Bu xorijiy va mahalliy sayyohlar uchun hududda ko‘proq qolish hamda mahalliy xalq turmush arzi bilan yaqindan tanishish imkonini beradi. So‘lim tabiat,

musaffo tog‘ havosi, shifobaxsh chashma, mehmondo‘st qishloq odamlari, ekologik toza mevalar, xushxo‘r taomlar va qalblarga sokinlik bag‘ishlovchi ziyoratgoh sayyohlarni o‘ziga jalb qilishi shubhasiz.

Xulosa va takliflar: Ziyorat turizmi mamlakatning ma‘naviy qiyofasini ko‘rsatib berish barobarida, aholining ijtimoiy, iqtisodiy, ma‘naviy hayotida sezilarli darajada tasir ko‘rsatmoqda. Ziyorat turizmi rivojlantirishda qishloqqa olib boruvchi yo‘llarni ta‘mirlash (20 km). Turizm xizmatlarini tashkil etish, har bir qishloqda o‘ndan ortiq oilaviy mehmonxonalarini tashkil etish va ularni ro‘yxatga olish. Mavjud hunarmandlar ustaxonasi va xonadonlarni turistlarni qabul qilishi va hunarmandchilik mahsulotlarining namoyishi va savdosini tashkil etish, ushbu qishloqda turizm sohasini rivojlanishiga sezilarli darajada ta‘sir ko‘rsatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. X. X. Жумаев “ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ ТУРИЗМ ГЕОГРАФИЯСИ” Qarshi - 2022
2. P.R.Qurbonov, I.B.Safarov, “QASHQADARYO VILOYATIDA ZIYORAT TURIZIMI”.Qarshi – 2022. С - 56
3. Omonullayev .O, Abdishukurova.M, “TRANSPORT GEOGRAFIYASI “ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ 21.12.2023
4. <https://uzbekistan.travel/uz/o/varganza-agroturizm-qishlogi/>
5. society/qashqadaryo-viloyatining-kitob-tumanidagi-bashir-qishlog-i-turizm-qishlog-iga-aylantirilmo
6. <http://www.newjournal.org/index.php/01/article/view/10062>
7. Safarov I. B. Geographical features of pilgrimage tourism (in the case of Kashkadarya region) //Экономика и социум. – 2023. – №. 2 (105). – С. 321-324.
8. Safarov I. B., Rasulov F. I. PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF PILGRIMAGE TOURISM (ON THE EXAMPLE OF KOSON DISTRICT) //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 189-191.
9. Safarov I. B., Toshquvvatov I. T. RECREATIONAL AND TOURISTIC OPPORTUNITIES OF UZBEKISTAN’S MOUNTAINS // Экономика и социум. – 2023. – №.11(114). – С. 303-312.
10. Сафаров И. Б., Халилов Н. Х. ЭКОНОМИКО-ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ГРАДОСТРОИТЕЛЬСТВА ВЕРХНЕ-КАШКАДАРЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ //Educational Research in Universal Sciences. – 2024. – Т. 3. – №. 2. – С. 707-713.